

❖ عنوان پژوهش: ارزیابی وضعیت ایمنی مراکز درمانی ملکی سازمان تامین اجتماعی		
❖ نوع پژوهش :		
کاربردی *	بنیادی	توسعه‌ای
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی ✓	گزارش کارشناسی	سند سیاستگذاری

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می شود.

«سند سیاست گذاری»

«سند سیاست گذاری»، گزارشی کوتاه، بی طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می دهد در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می شود، «پیشنهادهای سیاست گذاری» نامیده می شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می پردازد، «یادداشت سیاست گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

ایمنی عبارت است از توسعه سیستم‌هایی برای جلوگیری از بروز حوادث، جراحات و دیگر اتفاقات ناگوار در مؤسسات سازمانی. این مفهوم، جلوگیری یا کاهش رخدادهای ناگوار به وجود آمده برای کارکنان، بیماران یا تجهیزات را نیز در بر می‌گیرد. در دنیای امروزی، تنوع خطرات در اغلب اوقات به حدی بالا است که در عمل امکان جبران پیامدهای حاصل از آن غیرممکن است، به همین علت امروزه علم ایمنی رویکردی کاملاً پیشگیرانه به خود گرفته است. یکی از مشخصات بارز این علم کارکرد آن است به نحوی که در تمام مراحل شناسایی، ارزیابی و کنترل بر روی کلیه عناصر درگیر تأکید می‌کند. عناصر اصلی این سیستم شامل انسان، تجهیزات، مواد و محیط می‌باشند. از میان عناصر یاد شده، انسان بحرانی‌ترین عامل محسوب می‌شود، زیرا این عنصر در عین حال که بر روی سایر عناصر احاطه دارد، قادر است با رفتارهای ناایمن خود سه عنصر دیگر را تحت تأثیر قرار دهد. حساسیت و اهمیت ایمنی در سازمان‌ها تا حدی است که هر کشوری ویژگی‌ها و الزامات آن را در قالب قوانین و مقررات خاص خود تدوین کرده است و حتی در مواردی این موضوع در قانون اساسی کشورها گنجانده شده است. در این بین بیمارستان‌ها یکی از سازمان‌های پیچیده از نظر ارائه خدمات می‌باشند و با توجه به اینکه مستقیماً با سلامت بیماران در ارتباط هستند، از منظر ایمنی اهمیت ویژه‌ای دارند. بیمارستان‌ها قبل از اینکه به رسالت خود یعنی درمان بیماران بپردازند، باید خود را به سطح قابل قبولی از ایمنی و امنیت برسانند؛ زیرا بیمارستان در قبال کارکنان و کادر درمان خود، تجهیزات پیشرفته پزشکی و سلامت و ایمنی بیماران مسئول است. برای این منظور بیمارستان‌ها بایستی کلیه دستورالعمل‌ها و استانداردها در زمینه ایمنی بیمارستان‌ها را به دقت ارزیابی و اجرا نمایند. استانداردهای ایمنی در بیمارستان‌ها در چند مورد قابل بررسی می‌باشند: (۱) ایمنی بیماران (۲) ایمنی مراجعین و کارکنان (۳) ایمنی تجهیزات (۴) ایمنی منابع فیزیکی و تأسیسات. نادیده گرفتن رعایت استانداردهای ایمنی در محیط‌های بیمارستانی می‌تواند به بروز خسارات جبران‌ناپذیر مالی و جانی منجر شود که در برخی موارد جبران آنها غیرممکن می‌باشد. در این راستا اطمینان از ارائه خدمات کیفی و ایمن، به عنوان یکی از کارکردهای اصلی نظام سلامت، از اهمیت و اولویت خاصی برخوردار است و طبعاً سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، اجرا و کنترل مناسب در این زمینه، دقت نظر و تأمل ویژه‌ای را می‌طلبد. به دلیل عدم رعایت اصول ایمنی در طراحی، ساخت و به روزرسانی مراکز درمانی مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی، هر ساله با حوادث قابل پیشگیری متعددی از قبیل حریق، برق گرفتگی، انفجار و ... در مراکز درمانی در سطح کشور روبه رو هستیم که خسارات مالی و جانی جبران‌ناپذیری را به سیستم سلامت کشور وارد می‌کند. نکته قابل تامل در بیشتر موارد، قابل پیشگیری بودن این حوادث است. بنابراین با ارزیابی به موقع و مداوم استانداردهای ایمنی و رعایت آن، می‌توان از بسیاری از حوادث ناگوار پیشگیری کرد.

سازمان تامین اجتماعی به عنوان یکی از بزرگترین سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات سلامت در کشور، تعداد زیادی بیمارستان و مراکز

درمان سرپایی تحت مالکیت خود دارد. از آنجایی که بیشترین خدمات مراکز درمانی سازمان تأمین اجتماعی به بیمه‌شدگان سازمان که عمدتاً طبقه کارگر و محروم جامعه هستند می‌باشد رسالت سازمان تأمین اجتماعی حفظ و صیانت از نیروهای مولد جامعه بر اساس سیاست‌های توسعه‌ای کشور می‌باشد. از اینرو این سازمان مطالعه‌ای را با هدف ارزیابی وضعیت ایمنی مراکز درمانی و عمدتاً بیمارستانی خود نموده است تا به کمک آن ضمن شناسایی وضعیت موجود، بتوان راهکارهای عملی و اجرایی در جهت بهبود وضعیت ایمنی بیمارستان‌ها و مراکز درمان سرپایی برداشت.

❖ اهداف مورد نظر برای تحقیق:

◀ هدف اصلی

ارزیابی وضعیت ایمنی مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی

◀ اهداف فرعی

- ۱- مرور متون در زمینه وضعیت و الزامات ایمنی مراکز درمانی در دنیا و استخراج استانداردهای ملی و بین‌المللی ایمنی مراکز درمانی
- ۲- تهیه چارچوبی مشخص جهت بررسی وضعیت ایمنی مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی از ابعاد مختلف
- ۳- ارزیابی وضعیت ایمنی مراکز درمانی ملکی سازمان بر اساس استاندارد های ایمنی مراکز درمانی ملی و بین‌المللی
- ۴- بررسی و ارزیابی میزان ریسک در مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی
- ۵- تدوین شناسنامه ایمنی برای مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی
- ۶- رتبه بندی مراکز درمانی (مراکز بستری و سرپایی) در خصوص وضعیت ایمنی

❖ زمینه‌های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تأمین اجتماعی یا حوزه رفاه و تأمین اجتماعی):

- سندی برای ارزیابی ایمنی بیمارستان‌ها و رتبه‌بندی آنها

❖ محدوده مکانی و محدوده زمانی

- بیمارستان‌های سازمان تأمین اجتماعی
- سال ۱۴۰۰

❖ شرح خدمات مورد انتظار:

- ارزیابی وضعیت ایمنی مراکز درمانی ملکی سازمان بر اساس استاندارد های ایمنی مراکز درمانی ملی و بین‌المللی
- ارزیابی ریسک در مراکز درمانی

موسسه ملی پژوهش‌های سلامت

کد سند:
شماره ویرایش:

<p>- تدوین شناسنامه ایمنی مراکز درمانی - رتبه بندی مراکز درمانی (مراکز بستری و سرپایی) در خصوص وضعیت ایمنی</p>
<p>❖ خروجی‌های موردانتظار:</p> <p>- گزارش کارشناسی - مقاله</p>
<p>❖ محدودیت‌ها و موانع احتمالی پیش رو:</p> <p>- دشواری در دسترسی به همه بیمارستان‌های سازمان</p>
<p>❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه): ۱۲ ماه</p>
<p>❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: خرد متوسط ✓ کلان</p>